

Tårar och bröd : Några vittnesbörd om min faders trofasthet /

73 Ra Br. Österblom, L. J.

National Library
of Sweden

ÖSTERBLOM

73 Ra

TÅRAR OCH BRÖD

NÅGRA VITTNESBÖRD

OM

MIN FADERS TROFASTHET

AF

L. J. Ö.

PRIS 15 ÖRE

KARLSHAMN.
NYA TRYCKERI-BOLAGET.
1891.

Kungl. biblioteket

0 0000 000105679

TÅRAR OCH BRÖD

NÅGRA VITNESBÖRD

OM

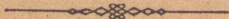
MIN FADERS TROFASTHET

AF

L. J. Ö.

2c 1.

— PRIS 15 ÖRE —

KARLSHAMN.
NYA TRYCKERI-BOLAGET.
1894.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

RESEARCH REPORT

1954

PHYSICS DEPARTMENT
UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

Utvisning på utvisning.

Undertecknad var missionär i Ryssland, men den 11 mars 1887 blef jag af ryska regeringen utvisad, för att aldrig mera få beträda kejsardömets jord. Samma år den 13 dec. fick jag afsked af det missionssällskap i hvars tjänst jag stått.

Att pröfvosamma tider nu skulle stunda, det hade både jag och min hustru beredt oss på, men aldrig hade vi tvekat att hellre kasta oss i Herrens hand än träla under mennisko-stadgar. När jag därför hemkom med mitt afsked, så blef min hustru icke förskräckt utan tackade Gud, och vi beslöto tillsammans att ta dagen från Herren, den måtte bli ond eller god. Men den blef icke ond, ty Herren vakade öfver sina tjänare. På samma sätt som han hade gjort det i Ryssland, så gjorde han det äfven i Sverge. I stället för onda dagar blef det en tid af stor vederqvickelse, väl trospröfvande men mycket trosstärkande.

Många Guds löften, som under andra förhållanden lätt hade halkat oss förbi, blefvo nu för oss dyrbara vaxlar, hvarpå vi kunde utfå den ena dyrbara sändningen efter den andra.

Sådana löften voro: om sparfvarne, om liljan, om gräset på marken m. fl.

I Stockholm hade jag hyrt en bostad på tre rum och kök. Här hade jag, utom min älskade hustru, sju barn och en tjänarinna. Det äldsta af barnen var elfva år. Här var då icke mindre än tio munnar att mätta för hvarje dag.

Nu behöfdes i sanning tro, om icke missmod och förtviflan skulle ta oss fatt.

Tio tior, ett tackoffer.

Julen närmade sig, men i min hand fans icke något till dessa tio sparivas mättande. En dag kommer jag på besök hos en vän i Stkh. Det var en qvinna. Icke vet jag, om jag sett något bedröfvad ut, men nog af, hon säger blott sakta liksom för sig sjelf: Herren är min herde. När hon sade detta, ifylde Guds helige ande: *mig skall intet fattas*. Ifrån denna stund var detta ord liksom fastbrändt i mitt hjärta. Mig skall intet fattas, mig skall *intet* fattas, Herren är *min* herde ljöd det natt som dag. O, hvad jag var lycklig, men blott på löftet, ty några penningar hade jag ännu icke. När jag åter kommer upp till samma vän några dagar före jul, säger hon: Hör du, Ö., skulle du vilja ta emot ett tackoffer? Jag svarar: hvarför icke, jag är ju van att lefva på Guds barmhertighet för hvarje dag. Hon går så in i sitt rum och hemtar några sedlar, hvilka hon sticker i min hand. Utan att se efter hvad det är för sedlar, eller huru mycket det är, stoppar jag ned dem i min ficka och går hem. Men vid hemkomsten, då jag såg efter huru mycket det var, befans det vara tio tior. Jag säger då till min hustru: detta måtte vara ett misstag, jag får gå dit i morgon och höra efter om icke så är. Jag går dit med penningarne och säger; Hör nu, tant, vet tant huru mycket penningar jag fick i går? Det vet jag väl, det var tio tior. Men var det icke ett misstag, det? Nej, det var det visst icke, det var ett tackoffer. Jag tänkte det kunde behövas något till jul.

Och nog behöfdes det. Och nog hade jag bedt om penningar, men icke kunde jag tro, att

Herren så *rikligen* skulle gifva. Men i nedanstående berättelser skall nog bli bevisadt, att Herren gör *långt mer* än vi kunna begära eller tänka.

Nio öre i kassan.

Annandag jul, innan barnen voro vakna, for jag till södra Sverge, dit jag var kallad. Jag anbefalde min hustru och mina små åt den Gode Herden, som lofvat att vara *min* herde. När Herren genom sina skaffare gaf mig något, så sände jag det genast hem till sparvarne i boet. På så sätt försåg Herren dag för dag. I kassan var aldrig något öfverflöd, men heller aldrig någon brist. Stundom fans icke mer än 9 à 15 öre. En, som då icke hade lärt att förtrösta på Herren, hade ju haft anledning att bli mycket orolig, men min hustru sade blott: Jag undrar, hvarifrån det härnäst skall komma? Och icke sällan, innan denna tanke blef halffödd, stod brefbäraren för dörren med det behöfliga.

Omöjligt att existera.

Jag lefde under denna tid ett mycket lyckligt lif, utan oro och bekymmer, men människorna ville icke tro mig, då jag berättade det. Somliga syntes tänka, att jag ändå hade någon hemlig kassa, som jag tillgrep ibland.

En gång samtalande jag med en officer. Sedan han utfrågat min ställning, utropade han: det är omöjligt att existera med hustru, sju barn och ingen lön. Vändande sig till sin hustru, sade

han: Du skulle få se, du, om du icke hade min pung att gå till, huru det då skulle gå.

— Herr öfverstelöjtnant, denna tro behöfs icke förr än penningarne i pungen tagit slut. Så länge något finnes i den, går man dit och tar, men då dessa utvägar äro slut, då nödgas man att gå till Gud. Och jag försäkrar öfverstelöjtnanten, att det icke allenast går, utan det till och med går så bra, att jag slipper att ha några bekymmer alls, och jag är mycket lycklig i min ställning.

— Ja, det ser jag ju, tillade han, att ni ser ut som sjelfva lyckan, men jag kan icke begripa det.

Är då det så otroligt, att Gud, vår himmelske fader, skall hålla sina löften! Har han icke genom sin son lärt oss att kalla sig fader? Har icke samme son, vår välsignade frälsare, lärt oss, att vår fader *vet*, hvad vi behöfva, förr än vi bedja honom? Har han icke sagt, att då vi söka efter Guds rike och dess rättfärdighet, så skall *allt detta derjemte tillfalla oss*.

O broder, o syster, det behöfs ingen otro, ingen alls. Kasta dig på löftet, ligg der och ligg i ro.

Hyran.

Resan till södra Sverge blef långvarigare än jag hade tänkt. Jag kom icke att vända min kos åt hemmet förr än dagarne före påsk. I sparfboet fann jag alla nio vid muntert mod, med en strykande aptit, alla kacklande efter mat. Hittills hade väl intet fattats dem af det nöd- torftiga, men huru skulle det nu gå? I kassan fans intet. Det lilla, som Gud här och der be-

skärt mig, hade jag skickat hem förut. Utom hushållets behof, skulle hyran betalas med 100 kr.

En annan skulle kanske ha gått till vänner, beklagat sin nöd och fått låna ett par hundra kronor, men jag kunde och ville icke beträda denna slippriga väg. Men till min Gud gick jag, till min gode herde, som lofvat att vara *min* herde. Hela dagen samtalande jag med honom. Herre, så sade jag, du vet att jag är din tjänare, och du har sagt, att den som hoppas på dig skall icke komma på skam. Se nu till, att jag icke kommer på skam. Du vet att hyran om några dar skall betalas med 100 kr. och i hushållet fins intet. Du vet ock att vi alldeles icke vilja låna eller ta på kredit. Så talade jag med Herren hela dagen, det samma om och om igen. Nästföljande morgon, innan jag fick kläderna på, ringde det på min dörr och en man inträdde med 77 kr. i handen, i det han sade: vi ha samlat ihop dethär, några, vi tänkte det kunde behövas. Och så, tillade han, får Ö. qvittera 100 kr. hos grosshandlare W. Jag blef icke häpen öfver dessa stora gåfvor, ty jag väntade Herren, men tacksam och glad blef jag. Jag ropade på min hustru och sade: Se, nu är hyran här och här ha vi 77 till hushållets behof. På dagen blef hyran erlagd, och Herrens tjänare kom icke på skam.

Som föreståndare.

Jag emottog en föreståndareplats i en församling på 20 medlemmar. Alla voro fattiga med undantag af en, som ensam åtog sig att till mig utbetala ett årligt underhåll af 1,000 kronor. Sedan 100 blifvit afdragna till tjänarinnans lön,

så återstod att dela de 900 på 12 personer i 365 dagar, hvilket gör 22 öre om dagen för person. Detta skulle räcka till mat, kläder, skolafgifter för barnen, skolböcker, ved, tvätt m. m., m. m. Det är då lätt begripligt att kassan litet emellanåt var tom och att den på något extra sätt behöfde förstärkas. Härom vill jag i det följande berätta.

Julen 1888.

Till denna jul fingo vi en extra aldeles oförutsedd utgift på 25 kr. Vi hade denna summa, men det var ock allt. När min hustru kommer till mig i en frågande ton och säger: huru skola vi nu göra? svarar jag, trogen vår princip, varen icke någon något skyldiga. Vi ha ju 25 kr., vi skola betala. Sedan detta var gjordt, fans intet att köpa för till julen. En krona, som en vän gifvit till julljus i granen, måste vi taga att betala lutfisken med, som förut var bestäld. Här var nu stor nöd. Men har icke vår välsignade frälsare sagt: Eder *Fader vet*, hvad eder göres behof. Hos honom anmälde vi ock vår nöd och med julaftonens morgonpost hade vi från en aldeles obekant vän att qvittera ett rekommenderadt bref innehållande 10 kr., nog för de närmaste behofven.

“Rullkampen.”

Högtiderna ha för oss varit särskilda besöksetider af vår Gud, då Han har frågat efter vår tro och nödgat oss att be af Honom.

Äfven påsken 1889 var en sådan högtid. Då hade jag på något sätt äfven förlorat en del af min trosfrimodighet och surnat till, så att, då underrättelsen kom att kassan var slut, tog det så mycket djupare. Dertill hade min kära, älskade hustru en liten otrospredikan, som lydde så här: "Nu veta vi då ingenstädes hvarifrån vi skola kunna få något". Denna tog allt för djupt, så att jag surnade till ändå mer. Till min Gud kunde jag icke låta bli att gå ändå. Utan till Honom gick jag af gammal vana och ropade: O Herre hjälp, o Herre låt väl gå. Och väl gick det. Från södra Sverge anlände ett rekommenderadt bref, som började så här: Jag kom att tänka på, att det kanske kunde behövas en krona till "rullkampen". Men det var icke en utan tio. Och mer godt än penningarne, gjorde mig begyn-nelseorden i brefvet, ty de orden: "Jag kom att tänka på" sade mig, att min Gud hade sändt en sin ängel, som hviskat en god man i Skåne i örat, att han till en fattig Herrens tjänare i Södermanland skulle skicka 10 kr. Men ännu mer sade mig detta bref. Då jag neml. gaf akt på poststämpeln, så fann jag, att brefvet var afsändt en dag innan mina otrosbekymmer kommo. Då sprang jag på golfvet och utropade för mig sjelf: Nej, jag skall ännu predika: *Det behöfs ingen otro, ingen alls, ingen alls! Vår himmelske Fader vet, hvad oss göres behof*, förr än vi bedja honom.

Men hvad "rullkampen" betyder — ja, se det vet jag icke ännu. Torde hända, att om dessa rader falla i våra goda skåningars händer, de skola kunna säga oss det.

Min hundrakrona bevarad.

Jag kom en gång till Stockholm. Der blef jag inropad af en kassör på ett kontor. Kom, sade han, du skall få en summa penningar af mig.

En summa penningar, hvad är det?

Jo, jo, kom bara, se här, qvittera!

Det halp icke, jag måste qvittera 138 kronor. I glädjen öfver att få en så stor summa penningar, glömde jag att räkna dem, de voro ju som hittade på gatan.

Jag for glad hem, men vid hemkomsten, då jag öfverräknar mina penningar, fann jag, att hundrakronan icke fans. Jag blef icke det minsta orolig härför, ty jag tänkte: Far skall nog förvara den sålänge. Nästa gång jag kommer till Stockholm, går jag upp till kassören och säger till honom: Hör, icke skulle du väl kunna minnas, hvad det var för sedlar, som du gaf mig, då jag fick de der penningarne?

Nej, det vet jag icke.

Men huru mycket jag qvitterade, det vet du?

Ja, det skall du strax få se.

När jag kom hem fattades det mig 100 kr. Tror du icke, att du blott gaf mig de 38 och glömde 100 kronan?

Räknade du icke penningarne?

Nej, i glädjen glömde jag det.

Det var besynnerligt, jag brukar aldrig lemna ut några penningar utan att mottagarne måste räkna dem; om de icke sjelfva vilja, så nödgar jag dem. Du har ingenting att fordra.

Jag fordrar ingenting heller, utan i så fall, att det skulle bli aldeles klart vid kassaöfverslaget att 100 kr. äro öfver.

Ja, då skall du få dem, det lofvar jag dig bestämdt.

Om en liten tid kom ett bref så lydande: Jag har nu gått igenom böckerna och gjort ett kassaöfverslag, men i stället att något skulle vara öfver, så har jag en brist på 30 kronor. Du ser således, att dina tankar äro aldeles ogrundade.

Jag var aldeles lugn, ty det var fast i mitt sinne: Min himmelske Fader bevarar nog min hundrakrona. Så gjorde han ock. Om en liten tid får jag ett nytt bref ifrån min kassör, så lydande:

Du hade allt rätt ändå. Jag var icke belåten med det öfverslag jag fick, tog därför och gick igenom böckerna ånyo, och då fann jag igen icke blott mina 30 kr., utan hade äfven 100 öfver, hvilka jag nu härhos öfversänder dig. Farväll!

Pris ske Gud! Far hade nog reda på min hundrakrona, och i rätt tid kom den, just som den behöfdes.

Det behöfs ingen otro, ingen alls.

Sanningen af ofvanstående öfverskrift har undertecknad flerfaldiga gånger fått erfara och senast under julen 1889.

Dagarne före jul sågo rätt hotande ut i mitt hus. Det sist inköpta förrådet af matvaror hade tagit slut och på flere dagar hade vi icke haft någon olja i lamporna.

I kassan fans endast femton öre och elfva munnar skulle mättas. Hvad under då, om modern till denna skara kände såsom dolkstygn i sitt hjerta för hvarje gång dessa små kommo jublande emot henne öfver julklapparne, som de väntade sig.

Till posten sändes flitigt bud för att efterhöra om denne hade något i sitt sköte, men när icke heller julaftonens post medförde något, då syntes bedröfvelse blifva vår julgröt, hunger vår frände och mörker vår ledsagare.

Hvad Guds löften om sparfvarne, om gräset på marken, om liljan m. fl. blifva en dyrbara under sådana förhållande, det förstår endast den, som pröfvat på denna nöd.

Till denna nöd af matbrist, penningbrist och brist på gåfvor till de små, kom så den, att tjänarinnan begär 8 kr. på sin lön.

Här behöfves i sanning, att Herren Jehova griper in, om icke hans tjänare skola söka hjälp hos andra. Till min hustru sade jag: Huru menar du nu, vi skola göra, skola vi börja ta på kredit, eller skola vi ännu förbida Herren? Hon var icke benägen till det förra. Vi böjde då knä inför Herren. Jag förehöll honom hans löften, isynnerhet dessa om sparfvarne, liljan m. fl., och sade att vi begärde icke annat än *nåd*, hvilken han ju så rikligen utlofvat i sitt ord. Efter det jag sagt mitt amen, bad jag min hustru utgjuta sitt hjerta för Herren. Men hon kunde icke bedja. Jag steg dock icke upp, utan uppmanade henne ånyo efter en stund att öppna sitt hjerta för Herren. Men nej, det var som tillåst af bedröfvelse. För tredje gången frågade jag: "Har du då icke ett enda ord att säga din Jesus?" Då brast hon ut i gråt, bekände synd och mottog nåd att bära hvarje börda, som den käre Herren skulle behaga att pålägga oss.

Men i stället att pålägga någon börda, hade han gifvit befallning om bördans aflyftande. Ett litet bref kommer på extra post. Vid öppnandet

säger jag till min hustru. "Nu skall du få se, att penningarne äro här. Om 20 kr. har jag bedit, få nu se?" Men brefvet innehöll icke 20 utan 25 kr., och däri stod att läsa följande: Gud är icke en menniska, att han skulle kunna ljuga, eller ett Adams barn, att han skulle kunna något ångra. Skulle han säga något och icke göra det? Skulle han tala något och icke hålla det?

De fem kronorna har jag tänkt Gud ville gifva oss såsom en uppmuntran därför, att vi icke sökte hjälp hos andra, och ytterligare tio kronor, som sedan kommo, såsom en uppmuntran dertill, att vi *aldrig* skulle söka hjälp hos andra.

Min gröna hatt.

Jag hade en grön hatt. När sommarsolen började skina på den, syntes det att han var föråldrad och nära sitt slut. I kassan fanns icke penningar till en ny. Jag sade då till min himmelske Fader: Käre Fader, jag skulle så gerna vilja ha en ny hatt, men om du vill, att jag skall ha den här, så har jag den nog, men jag tänker, att du vill icke att din tjänare skall vara sämre klädd än någon annan.

Om några dagar får jag ett brefkort från Frankrike, från Marseille. En vän der frågar efter min adress. Jag skrifver genast, att adressen är den han skrifvit och ingen annan. Om några dagar får jag från samme person ett rekommenderadt bref. Brefvet börjar så här:

Allt sedan jag var i P. har jag ansett mig vara i skuld till dig. Huru stor summan är, vet jag icke. Jag hade tänkt att sända fem kronor, men när jag nu hör, att du har åtta barn och

jag har blott tre, så tänkte jag, att jag äfven borde sända litet ränta och derföre härhos 10 kr.; icke så att förstå som om anblicken af dina många telningar erbjöd en sorglig syn för mig, ty det ljuder så muntert och hoppfullt derinne, så det kan ej vara muntrare i kronprinsens palats. Det är alltid lyckligt att af hjertat kunna sjunga: Jag har Gud och jag har nog.

Huru mycket jag ansträgte min tankeförmåga, kunde jag ändå icke få min vän i Frankrike till min gäldenär. Men till min hustru sade jag: Mor, nu är hatten här, och den har kommit ända från Frankrike. Pris ske Gud!

Till min vän i Marseille skref jag: Tack ska du ha för hatten. Det visste icke du, att jag behöfde en sådan, men Far visste det och derföre sände han sin engel att påminna dig om en skuld, den jag alls icke har någon reda på, men när du hade det så, så var det ju rätt, att du lydde andens röst. Du skall icke blifva olönt härför. "Hvad I hafven gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafven I gjort mig."

Skinkan.

Jag skulle göra en liten missionsresa nedåt Södermanland. När jag var kommen till Stockholm fick jag helsningar från min hustru, att jag skulle skicka henne en skinka. Men jag hade icke penningar till en skinka. Jag underrättade då min hustru härom och lofvade, att om Gud gaf mig något, så skulle jag med det första skicka henne en. Innan jag reste nedåt Södermanland gjorde jag en liten utflygt till Waxholm. Hit hade jag helsningar till en fröken G., som jag

icke kände. Framkommen till Waxholm fick jag veta, att fröken G. en tid bortåt legat sjuk. Jag hade således ingen utsigt att få träffa henne. Men jag tänkte: Jag går ändå dit, kanske hon har någon jungfru, som jag kan få framföra helsningarne med. Jag gick. När jag kommer dit står dörren öppen och fröken G. ligger påklädd på en soffa. När jag sade mitt namn, skulle jag först icke få komma in, ty hon trodde, att det var hennes vedsägare, som hade ett liknande namn. När hon då blef upplyst om misstaget, fick jag genast företräde. Vi kommo strax under fund med, att vi voro nära släktingar. Vi voro födda af samme fader, den himmelske. Mycket hade hon, och mycket hade jag att berätta om hans trofasthet, kärlek och faderliga omvårdnad. Tiden flög oss ur händerna. När jag skulle ta afsked, säger hon till sin väninna: Ha vi några penningar hemma?

“Nej, de, tror jag, äro jemt slut.”

Gif hit portmonnäen, får jag se.

Der fanns 1, 2, 3, 9 kronor och några ören. De nio kronorna gaf hon mig och örena lade hon tillbaka i portmonnäen.

Jag tackade förbindligast.

Innan ni går, tillade hon, skall ni säga mig, om ni var i stort behof af dessa penningar? Jag måste då fram med historien om skinkan. Hon tillade då: Var det icke det jag kunde tro. Hela tiden, som vi ha samtalat här, har det allt jemt ljudit i mina öron: “du skall ge honom penningar, du skall ge honom penningar“. Vi fingo då tillsammans prisa Herren. Jag, för det Herren genom sin tjänarinna hulptit mig, och hon, för det hon fått tjäna den älskade frälsaren i en af hans små.

Men historien om skinkan är ännu icke slut.

När jag kom till Stockholm, till min värdinna der, och talade om, att jag skulle vilja köpa en skinka och skicka hem till min hustru, sade hon: Det passar just bra, jag skall nu strax gå till torget och handla, så kan jag köpa den med detsamma. Tacksam var jag, men då jag skulle ta upp penningar till inköpet, sade hon: Det behöfs inga penningar, jag vet ju icke hvad den kostar, ni kan ju sjelf betala den, när ni far hem. Mannen står strax der er ångbåt lägger till.

Vid återkomsten från min resa uppsöker jag mannen och säger:

Jag skall be att få betala en skinka.

Ert namn?

Ö.

Huru längesen är det?

Omkring en tio dagar.

Han söker och söker i boken, men mitt namn finns der icke. Slutligen frågar han:

Hvem tog ut skinkan?

Det gjorde fru L.

Ha, den betalte hon sjelf, ni har ingenting att betala.

Detta är min berättelse om skinkan; och mången torde tycka att den är allt för prosaisk, men för mig och andra, som behöfva sin faders omvårdnad *i allt*, är den en ljuf musik. Vi höra här huru erfarenheten stämmer med löftet: Eder fader *vet hvad eder göres behof förr än I bedjen honom.*

Resan till predikantmötet.

I Stockholm skulle hållas ett predikantmöte. Jag var aldeles nödsakad att fara dit, emedan jag hade inlämnat en fråga och lofvat att inleda den. När jag går till mitt skrifbord för att taga penningar till resan, så fanns der icke mera än till bortresan och några öre. Min hustru säger då: "men huru skall du komma hem igen, du har ju blott till bortresan?" Leende svarar jag: Vill Herren ha hit mig igen, så förser han väl respenningar. Och jag for. Till reskamrat fick jag broder U. Vi stego ombord kl. $\frac{1}{2}$ 7. När det var lidet ett stycke fram på dagen säger br. U. i det han gör en gest med handen: "Kom med!" Jag följde, och det bar af till matsalongen. I det vi åto våra goda biffstekar, sade br. U.: "Det kan vara girighet att icke äta också". Ja, visserligen, svarade jag, om man har att äta för så... Han hade icke den minsta aning om, huru det stod till med min kassa. Visst är, hade icke han så välvilligt bjudit, nog hade det blifvit oätet, hvad mig beträffade, och det utan att jag rättvisligen kunnat beskyllas för girighet.

Vi kommo till mötet, och som ordförande sitter en pastor M. Der diskuterades många viktiga saker, men hvad som låg på djupet i våra hjertan, det behöllo vi för oss sjelfva. Från mitt djup uppdök åter och åter denna fråga: "Huru skall du komma hem igen? Du har ju inga respenningar." Men lika många gånger, som frågan uppdök, lika många gånger sade en vänlig röst inom mig: Var icke orolig, du får penningar här. Godt, tänkte jag, får jag penningar här, det skall bli roligt att se af hvem. Jag vet då åtminstone

ingen, som är mig något skyldig. Jag väntade och väntade, men några penningar syntes icke till. Hvad, tänkte jag, skall den vänliga rösten ha bedragit mig? Omöjligt! Rätt som jag sitter, får jag ett litet bref från ordföranden af följande lydelse:

Ö., du har att fordra 25 kr. af mig. W. M.

Jag läste om och om igen. Ja, der stod verkligen Ö., och der stod *fordra*. Det kunde således icke vara något misstag på brevets innehåll åtminstone. Men *fordra* — allra minst af W. M. Men det halp icke. Jag träffade W. M. på gatan och så snart han fick se mig, ropade han öfverljudd: "Det var bra jag träffade dig, här skall du få 25 kr. af mig." Och 25 var det, och det räckte både till hemresan och till något korn åt sparfvarne. Den vänliga rösten hade icke bedragit mig, ära vare Gud!

Ditt ord håller oss uppe.

Jer. 15: 16.

Det är obegripligt, att vi, som erfarit så mycket af vår hulde faders omvårdnad, någonsin skola låta otrosbekymmer ta oss fatt.

Härom dagen hade några sådana moln lägrat sig på våra pannor. Vi samtalade, jag och min hustru, en afton om framtiden, om alla våra små och deras underhåll, och ju mera vi tittade in häri, ju mera mörknade det. Vi insågo, att den käre vännen, som ensam bestridt vår aflöning, snart skulle nödgas lemna oss, ity att hennes inkomster så förminskats, att hon endast hade till egna behof. Detta var orsaken till molnen. Jag vill nu förtälja huru Herren bortjagade dem.

Sedan jag gått ett par slag omkring salsbordet med sänkt hufvud och dyster blick, tänkte jag: nej, jag vill se efter hvad Gud säger, går så till bibeln, slår upp den liksom på måfå, och den vers, som låg under min högra tumme, skulle vara min ifrån min Gud. Och se, der stod med stora bokstäfver, pryddligt understrukna: *Min Gud skall, efter sin rikedom, fylla alla edra behof i härlighet i Kristus Jesus.* Ögonblickligen försvunno molnen och frid och ro inströmmade i själen. Ditt ord håller oss uppe.

Några dagar härefter kom åter otron, högg sina klor i mig och försökte att dra mig ned. Det var nu åter fråga om korn åt sparfvarne. Förrådet var slut och penningarne äfven. Sedan jag gått ett par slag på golfvet af och an, tänkte jag åter: nej, jag vill se efter hvad min Gud säger; går så till en brödkorg som hängde på väggen, drar upp ett språk och läser: *Frukta icke, ty jag är med dig! Sök icke hjälp hos andra, ty jag är din Gud,* etc. Es. 41: 10. Detta var kl. $\frac{1}{2}$ 9. Kl. 9, då min gosse kom hem från skolan, hade han en anvisning på ett rekommenderadt bref från utrikes ort.

Ditt ord håller oss uppe.

Hans löften äro trofasta.

“Ö:s andel.”

Jag vandrade på N. brogatan i Stockholm mycket nedtryckt. Jag skulle nödvändigt ha tio kronor innan jag reste från staden, men i min pung fanns icke två, och låna ville jag icke. Af en stiftelse i Stockholm hade jag att fordra en liten summa. För att derifrån få hjälp besökte jag den ifråga-

varande stiftelsens föreståndare. Denne var en hård man, hade troligen sjelf aldrig varit i någon penningenöd och afspisade mig med fagra löften på framtiden. Vid en sammankomst skulle jag predika kl. 7, men nu var klockan blott $\frac{1}{2}$ 6. Hvar då göra af denna tid? Det rann mig då i minnet att min gamle vän, br. W., måste bo der i närheten någonstädes. Som jag aldrig förr besökt honom på hans nya ställe, så måste annotationsboken anlitas. Der stod: N. brog. 25. När jag tittade upp, befans jag stående utanför tjugufemmans port. Detta lofvade godt. Jag ringer på. Stig in! ljöd det. Det var min väns röst. Gud ske lof, hos honom skall jag finna hvila! Men denne min vän var en fattig en, han som jag. Men der, just der skulle jag finna hjälp. Herren hade icke ledt mig orätt. En rik broder, som var på besök hos min fattige vän, sade då jag steg in: Ö. kommer då aldeles som efterskickad. Stack så ett bref i handen, på hvilket stod skrifvet: "Ö:s andel". Och min andel denna gång bestod i tio kronor, just så mycket, som jag behöfde, icke mer och icke mindre. Herren hade ledt mina steg rätt. Han hade ock ledt min rike broders hjärta rätt.

Sparbanksboken.

En vinter kom jag i mycken stor nöd. Det var i mars månad. För februari hade jag icke utfått något af min lön och för januari återstod 25 kronor. Detta gjorde att mitt hus var så rent från penningar, att det fanns icke ett öre att köpa något för, eller hade funnits på många dagar. Några förråd i huset fanns heller icke att lita på,

utan blott brist, hvart hän ögat vändes. I denna min stora nöd går jag åter till min talisman på väggen, drar upp ett språk och läser: *Der ropar en bedröfvad och Herren hör, och hjälper honom utur all hans nöd.* Dessa ord blefvo strax som fastbrända i mitt hjerta, i all synnerhet de sista: *hjelper honom utur all hans nöd.* Från denna stund fanns idel fröjd och förtröstan i mitt hjerta, men hvarifrån några penningar skulle komma, det var mig ännu en gåta. Så kom söndagen, då vi samlades till Guds ords betraktande och firandet af Herrens heliga nattvard. Då vi voro färdiga att skiljas åt, sade jag till de kära vännerna: Så och så är det, jag tänker att ge mig ut på resa, men jag har icke så mycket, att jag kan komma till närmaste jernvägsstation; hvad är att göra? En sade: låtom oss framlägga saken för Herren. Men en tjänarinna sade: det är bättre att handla än att bedja, jag har en sparbanksbok, Ö. får hemta den hos mig i morgon och taga ut 100 kr., så räcker det till de närmaste behofven.

Hjelper honom utur all hans nöd, så lydde löftet, men hvem kunde tänka, att hjälpen skulle komma från detta håll. Hade några tankar på girighet uppstått om den ifrågavarande systemen, så måste de nu lägga sig. Ett hundra kronor — en hel årslön. Man måste ha emottagit mycket af Herren, för att kunna gifva så mycket. Och med hvilken lätthet sedan. Herren hade smort med *helig ande* och *kraft*. Vi segnade ned en och hvar på våra knän och tack och lof uppsteg ur allas hjertan. Vi voro alla mycket lyckliga, men mest gåfvans gifvarinna, ty saligare är gifva än taga.

Frestelsen.

Då jag mottog föreståndarekallet för min lilla församling, uppgjordes det, att jag skulle få ledighet att resa ut och predika på andra håll, hvart jag ville, en vecka i hvarje månad. Detta beviljades derföre att församlingen var liten och fattig och icke förmådde att gifva mig så mycket, som jag behöfde till min stora familjs underhåll. Man tänkte att sedan reskostnaderna blefvo betäckta skulle ett litet öfverskott återstå af de medel, som de kära missionsvännerna godhetsfullt gifvo.

Att en sådan ställning utsätter en evangelii predikare för stora frestelser, det skall nedanstående visa, men icke blott det, utan äfven huru härligt Herren kan hjälpa.

Vid min resplans uppgörande var jag mycket angelägen om att få veta min Guds vilja, hvarthän han ville jag skulle vända min kosa. Vid ett sådant tillfälle låg en plats mig lifligt i hågen — dit skall du fara, men en satanisk röst sade: "hvad skall du der att göra, der får du ju inga penningar". Sanningen var, att jag hade flere gånger varit dit och icke ens fått ersättning för min resa. Jag blef förskräckt för denna röst, en kall kåre gick genom hela min kropp, och jag uppsatte äfven denna plats på min marschruta. Jag skref: den och den dagen kommer jag till eder, må Gud välsigna oss. Den bestämda dagen kom. Jag blef inbjuden till en familj, hos hvilken jag aldrig förr varit, att predika frälsningens evangelium. Då jag slutat, blef jag kallad åsido i ett närgränsande rum af en broder, hvars bekantskap jag gjort aftonen förut. Han tar upp sin väl

späckade plånbok, i det han säger: "jag känner mig manad att ge dig litet penningar". Räcker mig så tvenne sedlar, en femma och en tia, men då han står i begrepp att stoppa ned plånboken, tar han upp en tia till och ger mig. Alltså 25 kr. i ett nu. Detta var välsignelsen af, att jag icke lydde den arge frestaren. Många andra välsignelser, som icke så noggrant kunna bestämmas, blefvo äfven en följd af denna resa.

Utländsk vaxel.

En gång såg det mycket mörkt ut i mitt hus. Redan när halfva månaden var gången, hade min månadspenning sammankrympt till nästan intet. I mitt hus råder ingen misshushållning, men ved-, tvätt- och mjölkräkningar m. m. hade slukat den. Hvar jag skulle få föda till mig och de mina tills omkring den 5 eller 6 nästföljande månad, då nästa månadsaflöning utfölle, derom hade jag ingen aning. Herren hade dock på förhand beredt äfven detta. Denna gång var det ryssar, som fingo vara Guds skaffare. Ett bref anlände från Ryssland just i rätta stunden, hvori låg en vaxel till Ö. eller order på 102 kr. I brefvet underrättades jag, att vaxeln redan blifvit sänd ett halft år förut, men först nu kommen mig tillgodo. *Är icke detta fadersomsorg?*

En utsliten golfmatta och en tokig klocka.

Tvenne saker funnos i mitt hus, som åstadkommo ständig förtret. Den ena var en golfmatta, den andra en klocka. Klockan hade det modet att stundom gå för fort och stundom för sakta. För en predikant, som tar det likgiltigt, om han

börjar 10 å 15 minuter efter den utsatta tiden, honom hade det väl gjort detsamma, men för mig, som är van vid militärisk noggranhet med afseende å tiden, var klockan till många bekymmer. Hon var dessutom mycket skröplig, men det brydde jag mig icke om, så länge hon visade tiden rätt, men då hon började gå än för fort och än för sakta och icke tog rättelse, då började jag sucka mot henne så här: käre Gud, gif mig en klocka som går rätt.

Golfmattan återigen var en nagel i ögat för mor, ty hvem som satte sig i vår tarfliga soffa föll strax oljemattan i ögonen med sina fransar och håll. Då uppsteg ofta en djup suck ur husmors hjerta. Jag brukade då säga: sucka icke du, mor lilla, far ger oss nog en ny matta. Det vill jag se först, brukade hon då säga. Hon tänkte det skulle aldrig räcka till mer än mat och det aldra nödvändigaste. Icke dess mindre ligger nu mattan der så prydligt under bordet och klockan hänger på väggen, och när tornuret i staden slår, då slår också vår egen klocka. Den andra var lånad. Far hade utväg. Men det var en stor öfverraskning, ty både klocka och matta kommo ända från Finland.

Tron på Herren, eder Gud, så varden I trygge,
och tron på hans profeter, så sker eder lycka.
2 Krön. 20: 20.

Hans ögon öfverfara hela jorden för att bistå
dem, som med helt hjerta hålla sig till honom.
2 Krön. 16: 9.

